

Openingswoord

De genade van de Heer Jezus Christus,
de liefde van God onze Vader
en de gemeenschap van de heilige Geest zij met u. AMEN.

Broeders en zusters, op vakantiedagen worden we eraan herinnerd dat we zoekers zijn, mensen op weg, gedreven om nieuwe dingen te ontdekken. Horizonten opentrekken, er is niks verkeerd aan. Ook de liturgie heeft geen ander doel dan dat we meer zouden zien dan we gewoon zijn. Vandaag houdt de Schrift onze ogen geopend voor de schat die in eigen aarde rust, voor de parel die als bij wonder binnen handbereik komt te liggen. Zo maakt God ons vrij, ons hart vacant opdat we er de wijsheid in zouden opslaan die helpt om echt gelukkig te worden.

1^e lezing 1 Kon 3, 5.7-12 (*Ik geef u een geest, vol wijsheid*)
2^e lezing Rom 8, 28-30 (*God bevordert het heil van die Hem liefhebben*)
Evangelie Mt 13, 44-52 (*Een schat, verborgen in een akker*)

Homilie

Uit zijn voorraadkamer oud en nieuw tevoorschijn halen – dat is het werk van iemand die zich de koning te rijk voelt, of het Koninkrijk der hemelen verwerft. Het kan oud zijn, 't kan nieuw zijn, het doet er niet toe. De waarde van de schat wordt bepaald door de zeldzaamheid of de moeilijke vindplaats. Als Jezus over kostbare dingen sprak, dan ging het over zaken die in de verborgen binnenruimte hun stille werk doen: mosterdzaad in de aarde, gist in brood. En vandaag: een pot met goudstukken onder de grond, een parel in de buik van een oester, vissen onder de waterspiegel. Maar dat ze daar moeten blijven, dat wilde Hij niet gezegd hebben. “Toon dan toch dat het rijk der hemelen een feit is in je leven.”

Verborgen schatten. Degenen die er door gefascineerd raken, zou ik niet graag te eten geven. Een mens is en blijft een ontdekkingsreiziger. Als de zolder al zijn geheimen heeft prijsgegeven, dan is er nog het strand, het rijk van fauna en flora, vreemde oude gebouwen, ruïnes en menhirs. Mensen jagen op schatten. Hebben er nooit genoeg van. Ja, Jezus wist wat hij moest vertellen om zijn toehoorders bij de les te houden. Ook Matteüs genoot van die verhalen. Dat hij er een collectie van verzamelde, bewijst dat hij het nodig vond zijn lezers andere ogen aan te meten. Hoe langer Matteüs bij Jezus vertoefde, hoe meer hij besepte

dat in akkers – die voor nuchtere lui niet de moeite lonen om zich er voor kapot te sloven – hoe meer hij beseftte dat in die akkers verborgen schatten wachten.

Bij de gedrevenheid van de boerenknecht uit het evangelie moeten de burens ook wel gedacht hebben: die is van lotje getikt. Wie steekt zich nu in de schulden voor een lapje grond? Maar die knecht was niet dom. Hij wist dat hij eigenaar moest worden van het stukje grond, vooraleer hij de hand kon leggen op een ingegraven pot goudstukken. Alleen zo kon hij voorkomen dat iemand hem een dief zou noemen. Dat inzicht laat verruiming toe. Als we de grond waarop we geworpen zijn, zo bewerken dat hij een stuk van onszelf wordt, pas dan kunnen we genieten van de schat die we er zelf niet hebben gelegd. En hoeveel een schat waard is, weet alleen hij die zijn best doet om de hem aangewezen akker tot zijn bezit te maken. Ook al moet dat dan ten koste van andere dingen.

De schat waarover Jezus spreekt, is het geluk dat over de dood wordt megedragen. Dat geluk is niet eens zo ver te zoeken als wij wel denken. Het ligt altijd daar waar je bezig bent, en waaraan je je opoffert. De knecht vindt het in de akker die hij aan het omspitten is. De parelvisser op de bodem van de zee, waar hij al honderden keren naartoe gezwommen was. Prachtig is dat. Om een schat te vinden, hoeven we niet anders te doen dan het gewone. Dat zegden de profeten ook al: het Rijk van God ligt niet op een vreemde planeet. Het ligt in eigen hart. Op eigen lippen. Het is datgene wat je het meest eigen is. Je zult alleen af en toe alles op alles moeten zetten, opdat het niet bedolven wordt onder futiliteiten. Dat de mens met zijn eigen aard samenvalt – dat is nu net de droom van God. God wil dat we het plekje waarin Hijzelf zijn intrek heeft genomen – de pit van onze ziel – Hij wil dat we dat plekje leren kennen, zodat Hij ons van daaruit zou kunnen leiden naar alles wat goed en edel heet. Wie dat niet beseft, heeft de oester nog niet opengebroken en dus geen fonkeling gezien.

Het heeft geen zin dat ik u die waarheid als een theorie uit de doeken doe. Alleen een verhaal kan overtuigen. Liefst een parabel. Zoiets als een sprookje waarin laag op laag iets nieuws ontdekt wordt, of iets ouds dat we te lang over het hoofd zagen. De monastieke literatuur bulkt ervan. Eentje tot slot van deze preek die geen preek wil zijn, maar een binnenzak waarin u zelf mag graaien.

Een jonge monnik stormde eens de cel van een wijze, oude kluizenaar binnen en riep: “Ik wil een voorbeeldige monnik worden, rijk aan inzicht en bedreven in het goede. En dus zoek ik de wereld rond om dingen te vergaren die mij van dienst kunnen zijn, papyrusrollen die mij de hoogste wijsheid leren, gesprekken die mij de ogen openen, relieken van heiligen die stralen van het geloof in het eeuwig leven. O vader, zeg me toch hoe ik een goed onderscheid kan maken in alles wat ik vind.” De grijsaard bekeek de jonge broeder van kop tot teen, schudde zijn hoofd en liep weer zijn cel in zonder een antwoord te hebben gegeven. De jongeling bleef beduusd achter maar gaf de moed niet op. Hij

klopte op de deur van de cel en smeekte: “Eén woord en ik ben gered.” Toen antwoordde de oude toch van achter zijn gesloten deur. “Ga terug naar je cel, broeder. Die zal je alles leren wat de wereld je niet kan leren. Hoe je vacant kunt worden voor de Heer, de enige die je kan geven wat je echt nodig hebt om rijk te zijn.” Tja, misschien moeten we daar ook eens aan denken als we vakantie houden.